



ELSÄKERHETSVERKET

TRYGG OCH STÖRNINGSFRI EL

FIE-Årsmöte 2014

Fredrik Sjödin

Överinspektör

Regionkontor Nord, Umeå

0550-85190



Verksamhet 2014

Tillsynsformer

- **Lägesbildstillsyn**
 - Ska ge en lägesbild över elanläggningars status

Under 2014 ska AI genomföra och avsluta cirka 360 stycken tillsynsärenden inom lägesbildstillsynen Områden och tillika projekt är följande:

Lägesbildstillsyn 2014

- Byggverksamhet
 - där syftet är att kontrollera säkerheten vid större byggarbetsplatser.
- Mindre industrier inom tillverkningssektorn
 - med fokus på kontroll av innehavarens ansvar.
- Gästhamnar för småbåtar i kommersiellt syfte
 - där inriktningen blir att tydliggöra innehavarens ansvar.
- Bensinstationer
 - där fokus läggs på elsäkerhet inom de allmänna delarna och innehavaransvaret.
- Mindre restauranger
 - med fokus på utrymmen som är tillgängliga för allmänheten.



- **Tematisk tillsyn**

- Syftet med den tematiska tillsynen är att uppmärksamma brister, bilda oss en djupare uppfattning om brister hos tillsynsobjekten samt att tydligare och mer noggrant kontrollera efterlevnad av regelverket.

Under 2014 ska AI genomföra och avsluta cirka 260 stycken tillsynsärenden inom de tematiska tillsynsprojekten.

Områden och tillika projekt är följande:



Tematisk tillsyn 2014

- **Elinstallatörskontroll**
 - som innehåller tillsyn över på vilket sätt elinstallatören utövar sitt överinseende, hur kontroll före ibruktagnings genomförs och hur elinstallatören dokumenterar eventuella undantag från anställningsförhållande (13 § ELSÄK-FS 2013:1). Ytterligare del i elinstallatörskontrollen är tillsyn av vissa arbeten som delar av entreprenadbranschen tolkar som icke behörighetskrävande.
- **Mindre solcellsanläggningar**
 - med fokus på det totala utförandet från montage av solpanel till anslutningen till elnätet.
- **Elnätföretag**
 - med inriktning på jordningskontroll enligt ELSÄK-FS 2008:3. Projektet är en konsekvens av utförd lägesbildtillsyn under 2013.
- **Arbete på järnväg och elnät samt arbete utförda av mindre elservice- och entreprenadbolag**
 - Aktiviteten är grundad på analys av indikationsstyrd tillsyn under 2013.



- **Indikationsstyrd tillsyn**

- Anmälningar
- Interna och externa indikationer
- Tillbud och olyckor

Cirka 300 tillsynsärenden handläggs varje år.

Tillsynsparter

Tillsyn genomförs mot följande parter:

- Anläggningens innehavare
- Elinstallatör



Anläggningsinnehavaren

- Den som äger elanläggningen.
 - Äganderätten kan inte delegeras eller överlåtas på annat sätt än att elanläggningen säljs.
- Den som innehar nyttjanderätt till annans elanläggning.
 - Fås genom att den som innehar äganderätt eller nyttjanderätt överlåter nyttjanderätten genom civilrättsligt avtal.

4-5 §§ starkströmsförordningen (2009:22)



- Innehavaren kan i sin tur delegera arbetsuppgifter så att ansvaret enligt starkströmsförordningen och föreskrifter upprätthålls.
- Sker normalt genom vanlig arbetsledning
- Hur innehavaren delegerar arbetsuppgifter ingår normalt inte i tillsynsuppdraget.



Tillsyn av innehavare

- Teknisk inspektion av elanläggning
 - Brister i den fortlöpande och särskilda kontrollen som lett till tekniska brister i elanläggningen. (ELSÄK-FS 2008:3)
 - Brister i hur arbetet utförs på elanläggningen (ELSÄK-FS 2006:1)



Tillsyn av arbete i yrkesmässig verksamhet

- *Innehavaren av en starkströmsanläggning eller anordning ska se till att arbete som utförs på eller i anslutning till anläggningen eller anordningen sker på ett sådant sätt och utförs av, eller under ledning av, personer med sådana kunskaper och färdigheter att betryggande säkerhet ges mot person- eller sakskada. (5 § starkströmsförordningen (2009:22))*



- Lagrum är 5 § starkströmsförordningen (2009:22) och ELSÄK-FS 2006:1
- Tillsyn enligt ELSÄK-FS 2006:1 ska ske med starkströmsanläggningens **innehavare** som part.
- Att begära in handlingar vid utredning/support/information av händelse med bäring på "elsäkerhet vid yrkesmässigt arbete", där parten är en **annan än innehavaren**, ska ske via annan utredande myndighet, t ex en Polismyndighet eller Arbetsmiljöverket.



- Ingen tillsyn med stöd av ELSÄK-FS 2006:1 sker mot annan part än innehavaren.

-
- » Arbetsgivare
 - » Entreprenör
 - » Elinstallatör
 - » Yrkesman
 - » Etc...



Tillsyn av elinstallatör

Elinstallatör är en fysisk person som innehar elinstallatörsbehörighet utfärdad av Elsäkerhetsverket eller dess föregångare

Parten är alltid den fysiska personen.



Följande ingår i tillsyn av elinstallatör:

- Hur överinseendet över yrkesmän är uppfyllt.
 - Grundregeln: anställningsförhållandet enligt 6 § elinstallatörsförordningen (1990:806)
 - Undantagsregeln: 13 § ELSÄK-FS 2013:1



- Hur elinstallatören säkerställt att eventuella yrkesmän har erforderliga kunskaper och färdigheter.
- Hur elinstallatören säkerställt att yrkesmännen genomför kontroll före bruktagning, om det ingår i yrkesmännens arbetsuppgifter.

7 § elinstallatörsförordningen
(1990:806)



- Arbetsledning ingår inte i elinstallatörens ansvar
- Arbetsmiljö ingår inte i elinstallatörens ansvar



Tillsynsprojekt 2013

Lägesbildstillsyn

- Entreprenörer med långsiktiga uppdrag åt elnätföretag, 13EV289
- Jordningskontroll enligt ELSÄK-FS 2008:3 samt kontroll av sammanhängande kabelnät samt friledningsnät för lågspänning inom tätbebyggt område, 13EV202
- Spårbunden trafik (innehavare + entreprenör/ operatör), 13EV267
- Anläggningar där ideella föreningar är innehavare, 13EV259



Tematisk tillsyn

- Anläggningsboenden, 13EV563
- Fastighetsbolag, mindre fastighetsägare, 13EV200
- Elinstallatörskontroll, 13EV290



Frågor och funderingar?